

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про обмеження виробництва та обігу пластикової продукції одноразового використання на території України»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Розроблення проекту цього Закону викликане необхідністю скорочення обсягу утворення та накопичення пластикових відходів, що становить загрозу для навколишнього природного середовища та здоров'я людей, зокрема через використання пластикової продукції одноразового використання.

Завдяки своїй високій функціональності та відносно низькій вартості, пластик широко використовується у побуті, торгівлі та багатьох галузях економіки. За останні 50 років світове виробництво пластику зросло у 20 разів і за прогнозами до 2035 року його обсяг зросте ще удвічі, а до 2050 року – у чотири рази, така ж тенденція спостерігається в Україні.

Особливе занепокоєння викликає вплив одноразового пластику, який використовується повторно. При багаторазовому використанні одноразового посуду виділяються отруйні канцерогенні речовини, що впливають на респіраторні, репродуктивні та нервові функції людини.

Вторинна переробка пластикової продукції одноразового використання не здійснюється і продукти її розпаду практично у повному обсязі надходять у довкілля. Зокрема, 68% забруднення Чорного моря складає пластик, який становить основну екологічну загрозу морській фауні.

Окрему стурбованість викликає оксорозкладаний пластик, який не піддається компостуванню та при розкладанні утворює мікропластик. На сьогодні частинки мікропластику виявляють у атмосферному повітрі, водоймах, ґрунті, що згубно впливає на навколишнє природне середовище, а через нього - і на людину, яка споживає мікропластик разом з питною водою, вживаючи рибу, овочі, інші продукти харчування.

В червні 2019 року Європейський Союз прийняв Директиву (ЄС) 2019/904 про скорочення впливу деяких пластикових виробів на навколишнє середовище, відповідно до якої вже з липня 2021 р. передбачається обмеження обігу певної продукції одноразового використання та заборону виробів з оксорозкладного пластику. На сьогодні більшість європейських країн вже прийняли законодавчі ініціативи щодо обмеження обігу пластикової продукції одноразового використання, що включають обмеження на ринку, скорочення споживання та особливі вимоги до збору і маркування продукції.

В Україні в червні 2021 р. прийнято Закон «Про обмеження обігу пластикових пакетів на території України». Цей Закон спрямований на

зменшення обсягу використання в Україні пластикових пакетів, обмеження їх розповсюдження з метою поліпшення стану навколишнього природного середовища та благоустрою територій. Однак він не вирішує повною мірою інших питань щодо зменшення впливу певних пластикових виробів на навколишнє середовище.

Беручи до уваги міжнародні заходи, зокрема в країнах ЄС щодо обмеження обігу пластикової продукції одноразового використання, Україна не може залишатись осторонь цього питання, оскільки може перетворитися у звалище одноразової продукції, яка вже заборонена в європейських країнах. Це створить серйозну загрозу як нинішнім, так і майбутнім поколінням.

Тому, враховуючи критичну ситуацію, яка склалася з утворенням та накопиченням відходів в Україні, зокрема, пластикової продукції одноразового використання, а також загрозу для навколишнього природного середовища та здоров'я людей, є необхідним прийняття Закону, який би врегулював ці питання.

Указом Президента України № 722/2019 від 30.09.2019 р. «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» передбачено досягнення цілей щодо забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва, збереження та раціонального використання океанів, морів і морських ресурсів в інтересах сталого розвитку.

Законопроект сприятиме переходу до Європейського Зеленого курсу, одним з напрямів якого є розвиток циркулярної економіки, яка надає пріоритет екологічно безпечній та нешкідливій продукції багаторазового використання та спрямована на зменшення обсягу утворених відходів.

2. Цілі та завдання законопроекту

Ціль законопроекту – зменшення утворення відходів, запобігання негативного впливу пластикової продукції одноразового використання на навколишнє природне середовище та здоров'я людей.

Основні завдання: встановлення правових та організаційних засад щодо обмеження (заборони) виробництва, ввезення на митну територію України, введення в обіг та розповсюдження на території України окремих видів пластикової продукції одноразового використання та оксорозкладної пластикової продукції.

3. Загальна характеристика і основні положення законопроекту

Законопроектом передбачається:

обмеження виробництва, ввезення на митну територію України, введення в обіг та розповсюдження на території України окремих видів пластикової продукції одноразового використання та оксорозкладної пластикової продукції;

встановлення вимог щодо маркування окремих видів такої продукції та визначення видів продукції, для яких таке маркування є обов'язковим;

запровадження державного ринкового нагляду та контролю пластикової продукції одноразового використання;

встановлення відповідальності за порушення вимог цього Закону та іншого законодавства у сфері обмеження обігу пластикової продукції одноразового використання на території України.

Законопроектом визначено окремі види пластикової продукції одноразового використання (у тому числі оксорозкладні), на які розповсюджується заборона виробництва, ввезення на митну територію України, введення в обіг та розповсюдження на території України.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

У цій сфері правового регулювання діють Конституція України, Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закон України «Про відходи», Закон України «Про обмеження обігу пластикових пакетів на території України», Закон України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції», Закон України «Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше вжитку неякісної та небезпечної продукції», Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», Закон України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції», Закон України «Про стандартизацію», Закон України «Про захист прав споживачів».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроекту не потребує додаткових витрат із Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних, правових та інших наслідків прийняття акту

Прийняття законопроекту сприятиме зменшенню обсягу відходів, поліпшенню стану навколишнього природного середовища та здоров'я людей, передусім через зменшення забруднення мікропластиком, забезпечить наближення національного законодавства у цій сфері до законодавства ЄС.

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: БОНДАРЕНКО ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000764A4D00FD673202

Дійсний до: 09.04.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 59д9/1-2021/290093 від 17.09.2021

644867

3